

TKO SAM JA?

BRUNA KOVAČEVIĆ
Filozofski fakultet
Sveučilište u Zagrebu
brunakovacevic.st@gmail.com

Tko sam ja? Pitanje koje svima prođe kroz glavu u nemirnim razdobljima života, razdobljima nesigurnosti i neutvrđenosti. Pitanje na koje ne vidim odgovor, ali ga pronalazim putem ideje čovjeka. Ideje da je čovjek biće koje je obrazovljivo i odgovorno. Ove karakteristike pružaju mu mogućost oblikovanja, pokušaja i pogreške, ispravka te pronalaska novog oblika. Takva neka struktura odvija se tijekom cijeloga života u kojem se nastojimo samoodrediti te dati sami sebi oblik. Upravo su obrazovljivost i odgovornost osobine koje to omogućuju, osobine koje nas razlikuju od drugih živih bića, osobine koje tek daju mogućnost, koje tek daju obavezu da nešto radimo, mislimo i osjećamo.

Zanimljivo je kako te pitanje *Tko sam ja?* pogodi u trenutku vrhunca tvoga obrazovanja. Bar misliš da je vrhunac. Tada se na neki način budi ta odgovornost u tebi, odnosno mogućnost promjene, mogućnost da postaneš nešto više i nešto bolje. To je čar obrazovanja, ono ti omogućava da sam sebe propitkuješ, da propitkuješ društvo, uvriježene strukture i svijet oko sebe. Tada postaješ nesiguran u sve ono što je i u sve ono što jesi. To pak nije znak tvoje manjkavosti, izmišljenog bunta ili nedoraslosti. To je znak buđenja tvog duha, buđenja želje za spoznavanjem, mijenjanjem i oblikovanjem. Nema li što ljepše nego kad čovjek u sebi otkrije mogućnost za to?

Stoga, možemo biti ogorčeni na postojeći oblik obrazovanja, na informacije koje nam se plasiraju očekujući da se reproduciraju, na sistem obrazovanja i nedostupnost istog svima. Međutim, budimo svjesni da se potencijal za odgojem i obrazovanjem nalazi u nama samima, taj potencijal naša je osobina i moć. Mi odlučujemo kada ćemo te potencijale uistinu spoznati, a katalizator spoznaje najčešće je obrazovanje bez obzira koliko mi bili (ne)zadovoljni s istim.

Zato, na kraju jedne ere svog akademskog obrazovanja, želim zahvaliti akademskom obrazovanju što me je kušalo na raznim područjima. Što mi je pružilo mnogobrojna propitivanja, krize, znanja i iskustva. Što me na samom kraju mučilo pitanjem *Tko sam ja?*, ali mi je dalo odgovore na pitanje tko nisam. Što me dovelo na put upoznavanja *stanovitih dimenzija moga duha*.

Za kraj ovog promišljanja ostavljam citat iz lektire *Lovac u žitu*, lektire koja je davno ostavila dojam na mene, a kojoj sam se vratila u razdoblju propitkivanja *Tko sam ja?*, u razdoblju kojeg sam smatrala krizom. Možda se u takvim situacijama vrijedi vratiti stvarima koje su te prije dojmile jer osim mogućeg nadrastanja tog dojma možeš pronaći i odgovor na pitanje koje te trenutno muči.

„Akademsko obrazovanje pružit će ti još nešto. Ako zađeš dovoljno daleko njegovim stazama, ono će ti početi davati predodžbu o tome kakvim duhovnim sposobnosti raspolažeš. Čemu one odgovaraju, a čemu možda ne. Nakon izvjesnog vremena steći ćeš izvjesnu sliku o tome kakve se misli mogu uklopiti u stanovite dimenzije tvog duha. To ti, prije svega, može uštedjeti izvanredno mnogo vremena koje bi inače gubio eksperimentirajući s idejama koje ti ne odgovaraju, koje ti ne leže. Počet ćeš upoznavati svoje istinske mjere i uobličavati svoj duh prema njima.“

(Salinger, 2007, 228)

Salinger, J. D. (2007). *Lovac u žitu*. Koprivnica: Šareni dućan.